

**KONTROLLUTVALGET I
HUSTADVIKA KOMMUNE**

**Oppsummering av kontrollutvalget sitt
arbeid i
valgperioden 2019 – 2023**

1. Innledning

Valgperioden 2019 – 2023 nærmer seg slutten og et snart 4-årig virke for kontrollutvalget i Hustadvika kommune er i ferd med å fullføres. For å kunne oppsummere egen virksomhet overfor kommunestyret, for å kunne sette eget arbeid og resultat i et perspektiv, og for å kunne gi det påtroppende kontrollutvalget en god innføring til sitt arbeid, ønsker kontrollutvalget å gi en oppsummering av sitt eget arbeid i valgperioden.

2. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetting

Kontrollutvalget blir valgt av kommunestyret og skal på vegne av kommunestyret føre den løpende kontrollen med den kommunale forvaltningen på deres vegne. Alle kommuner og er pliktig til å velge et kontrollutvalg. Kontrollutvalget skal ha sekretærbistand i sitt arbeid og kommunestyret skal i henhold til kommuneloven sørge for dette.

2.1 Kontrollutvalget sin sammensetting i perioden

Kontrollutvalget i Hustadvika kommune har i perioden 2019 – 2023 hatt følgende sammensetting:

Nr	Navn	Funksjon	Parti
1	Sigrid Karin Gjendem Fjørtoft	Leder	H
2	Jarle Ugelstad Klavenes *	Nestleder	Ap
3	Karen Anne Bolli Halås	Medlem	Sp
4	Jon Ivar Bøe	Medlem	MDG
5	Arnfinn Magne Ugelstad	Medlem	SV

Nr	Varamedlemmer		
1	<u>For Sigrid Karin Gjendem Fjørtoft :</u> Ove Kristian Silseth	Vara	H
	Eva Kjellfrid Talseth	Vara	H
1	<u>For Karen Anne Bolli Halås:</u> Linda Marie Bergseth Austad	Vara	Sp
	Kolbjørn Norvall Gaustad	Vara	Sp
1	<u>For Jarle Ugelstad Klavenes:</u> Per Bjørn Hokstad	Vara	Ap
	Wivi Amundsen	Vara	Ap
1	<u>For Jon Ivar Bøe:</u> Iver Brevik	Vara	Sp
	Cecilie Franciska Gaikonen	Vara	SV
1	<u>For Arnfinn Magne Ugelstad:</u> Guro Sæter	Vara	SV
	Bjørn Vevang Silset	Vara	Sp

* = medlem av kommunestyret

Aud Oddrun Lindseth Drågen ble i kommunestyret 22.09.22 sak 68/22 innvilget fritak for sitt verv i kontrollutvalget. Som nytt medlem ble Karen Anne Bolli Halås valgt inn. Samtidig ble Jarle Ugelstad Klavenes valgt som ny nestleder.

Ordfører og oppdragsansvarlig revisor har etter kommuneloven møte- og talerett i utvalgets møter. Ordfører har møtt i noen av i utvalgets møter. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor og forvaltningsrevisor har møtt i behandling av saker fra revisjonen.

2.2 Rammer for utvalget sitt arbeid

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ, der deres mandat har grunnlag i kommuneloven sin bestemmelse om egenkontroll i del 7 og om Kontrollutvalget sin virksomhet i kapittel 23. Kontrollutvalget sine oppgaver er i utgangspunktet gitt i kommuneloven kapittel 23, og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon av 17.06.2019, men kommunestyret kan konkret be utvalget utføre særskilte kontrolloppgaver på sine vegne.

Kontrollutvalget sin hovedoppgave er å føre kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven påse at:

- Kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal gi uttalelse om årsregnskapet og årsberetningen og se til at revisor sine merknader til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Det blir ført kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.
- Det blir utført forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskap kommunen har eierinteresser i.
- Det blir utarbeidet plan for forvaltningsrevisjon, basert på en overordnet analyse, følge opp og rapportere resultatene fra forvaltningsrevisjonsprosjekt til kommunestyret, og påse at vedtak som kommunestyret fatter ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.
- Det blir ført kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskap mv. (eierskapskontroll). Kontrollutvalget skal utarbeide plan for eierskapskontroll, basert på en overordnet analyse, følge opp og rapportere resultatene fra eierskapskontrollene til kommunestyret, og påse at vedtak som kommunestyret fatter ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

Gransking eller undersøkelser

På eget initiativ eller etter vedtak i kommunestyret, ta tak i forhold som kan oppfattes som uønsket eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

Valg av revisjonsordning

Kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.

Budsjett

Utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utøve kontrollrollen på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

Reglement for kontrollutvalget

Det er vedtatt et eget reglement for kontrollutvalget i Hustadvika kommune. Reglementet ble vedtatt i kommunestyret 12.12.2019, sak 47/2019. Revidert reglement ble behandlet av kommunestyret i møte 15.10.2020, sak 81/2020. Dette gjaldt i forhold til § 5 der kontrollutvalgets

møter kan avholdes som fjernmøte jf. kommuneloven § 11-7. Utvalget avgjør selv når det er nødvendig å avholde møte som fjernmøte.

Reglementet gir retningslinjer for sammensetting av utvalget, saksbehandling, ressurser og oppgaver.

2.3 Kontrollutvalget sine ressurser

Sekretariat

Kommuneloven § 23-7. Sekretariatet.

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstillende utvalgets behov. Sekretariatet skal påse at de sakene som skal behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen. Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir. Kommunestyret velger selv sekretariat for kontrollutvalget etter innstilling fra kontrollutvalget.

Reglement for kontrollutvalget fastslår at utvalget skal ha sekretariatsbistand tilpasset deres behov. Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal. Sekretariatet ble etablert i 2005 etter vertskommunemodellen med Molde kommune som vertskommune. I 2013 vedtok medlemskommunene å endre organisasjonsformen for sekretariatet til et Interkommunalt Samarbeid (IS) etter kommuneloven § 27 som et eget rettssubjekt. Selskapet ble opprettet med virkning fra august 2013. I ny kommunelov fra 2020 utgår ordningen med IS etter kommuneloven. Som erstatning er det kommet inn en ny organisasjonsform som heter Kommunalt oppgavefelleskap i kommuneloven kapittel 19. En har frist ut inneværende valgperiode med å vedta ny organisasjonsform etter overgangsreglene i kommuneloven § 31-2.

Styret i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal fattet i møte 16.11.22 sak 20/22, vedtak om at Styret fullfører prosess med omdanning til kommunalt oppgavefelleskap. Styret sluttbehandlet saken om omdanning og selskapsavtale i møte 19.04.23 sak 13/23, og fattet vedtak om at Styret innstiller på at Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal blir omdannet til kommunalt oppgavefelleskap, jf. kommuneloven kapittel 19. Styret i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal innstilte på at Samarbeidsavtale for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal kommunalt oppgavefelleskap, blir vedtatt slik den foreligger som vedlegg til saken.

Styret sin innstilling gikk til kommunestyrene i eierkommunene for endelig vedtak og må behandles før utgangen av inneværende valgperiode. Samtlige kommunestyre har nå vedtatt omdanningen og nye vedtekter.

I 2014 ble bemanningen i kontrollutvalgssekretariatet økt fra 1 til 2 årsverk. Det hadde da lenge vært uttrykt behov for en bemanningsøkning i sekretariatet på grunn av økende arbeidsmengde. Sekretariatet skriver saksframstillinger, støtter kontrollutvalget med praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, samt vedtaksoppfølging. Sekretariatet er bindeleddet mellom utvalget, revisjonsselskapet, og administrasjonen og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget. Selv om antallet kontrollutvalg sekretariatet betjener ble redusert fra 9 til 7 etter kommunesammenslåinger i 2020, anser en fortsatt at det er behov for 2 årsverk i sekretariatet. Rollen og arbeidsoppgavene til kontrollutvalgene ble styrket og økt etter at ny kommunelov kom i 2020.

Styret har i valgperioden gitt signal til omkringliggende sekretariat i fylket om at en er åpen for å diskutere sammenslåing av sekretariata og sekretariatsfunksjonen.

Revisjon

Kommuneloven § 24-1. Valg av revisor

Kommunestyret avgjør selv om kommunen skal ansette egne revisorer, delta i et interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor. Kommunestyret velger selv revisor. Vedtak etter første og andre ledd treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.

Revisjonsordningen skal være tilpasset kommunestyret sitt kontrollbehov, behov for oppfølging av særskilte vedtak, kompetansenivået i kommunen og kommunen sin egen organisering og internkontroll.

Kontrollutvalget i Eide behandlet i møte 23.05.2019, sak 16/19 og kontrollutvalget i Fræna behandlet i møte 21.05.2019, sak 18/19 valg av revisjonsordning og valg av Revisor for Hustadvika kommune fra 01.01.2020. Innstillingen fra kontrollutvalgene var at:

1. Kommunestyret godkjenner at Hustadvika kommune fortsetter med revisjon i egenregi.
2. Kommunestyret velger Møre og Romsdal Revisjon SA som revisor for Hustadvika kommune, forutsatt at selskapet blir stiftet.
3. Kontrollutvalget inngår og godkjenner oppdragsavtaler med Møre og Romsdal Revisjon SA.

Eide kommunestyre fattet i møte 12.09.2019, sak 20/19 og Fræna kommunestyre fattet i møte 19.06.2019, sak 23/2019 vedtak i tråd med innstillingen fra kontrollutvalget.

Økonomi

Kontrollutvalget skal etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret. Kontrollutvalget har hver høst lagt frem et forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. I dette budsjettet har det inngått kostnader knyttet til utvalget selv, sekretariatstjenester og revisjonstjenester.

Kontrollutvalget sitt forslag til budsjett er sendt til kommunestyret for videre behandling og vedtak.

Budsjettet har fordelt seg slik:

- 2020 - kr 1 768 000
- 2021 - kr 1 276 000
- 2022 - kr 1 691 000
- 2023 - kr 1 440 000

3. Arbeid i utvalget

3.1 Møter

Det har gjennom perioden vært avholdt 6 møter pr. år. Møtefrekvensen er tilpasset utvalget sin aktivitet og i forhold til omfanget av saker som har blitt behandlet. Kontrollutvalgets møter blir holdt for åpne dører, og blir som regel holdt i kommunestyresalen eller formannskapssalen på rådhuset. På grunn av pandemien ble 2 av møtene i 2020 og ett møte i 2021 avviklet digitalt. Kontrollutvalget har på forespørsel også fått orienteringer fra administrasjonen og revisjonen i saker som har vært til behandling i møtene.

Virksomhetsbesøk/orienteringer

Utvalget har vært opptatt av å være en synlig del av organisasjonen og å holde seg oppdatert på hva som rører seg innen de ulike virksomhetsområdene. Ved mange av kontrollutvalget sine møter har det blitt gitt orienteringer fra administrasjonen på forskjellige virksomhetsområder i kommunen. Kontrollutvalget har også i perioden besøkt flere av kommunen sine virksomheter. Formålet med virksomhetsbesøk er å bli kjent med den kommunale forvaltningen, og at de ansatte skal bli kjent med kontrollutvalget. Informasjon fra de som jobber i kommunen og som kjenner forholdene best, er vurdert som spesielt viktig for kontrollutvalget. På den måten har utvalget fått førstehånds kunnskap og forutsetninger for å gjøre jobben de er satt til.

Koronapandemien vanskeliggjorde gjennomføring av virksomhetsbesøk for kontrollutvalget tidlig på året i 2020 og i 2021, men kontrollutvalget har fått gjennomført 5 virksomhetsbesøk i perioden.

Ellers har utvalget fått orienteringer fra administrasjonen knyttet til saker en har hatt i møtene.

Utvalget har i valgperioden hatt følgende virksomhetsbesøk og orienteringer:

18.09.2020: NAV Hustadvika
23.04.2021: Bygg og eiendom
10.12.2021: IKT-avdelingen
03.06.2022: Hjemmetjenesten
09.12.2022: Barneverntjenesten

Kontrollutvalget ønsket i forbindelse med møtet 9.6.23 virksomhetsbesøk på Fræna sjukeheim. Men etter henstilling fra kommunedirektør ba han om at dette ble gjennomført etter innføringen av helseplattformen.

3.2 Saker

En stor del av kontrollutvalget sin saksbehandling omfatter forhold en er pålagt å arbeide med gjennom kravene i kommunelova og forskrift om kontrollutvalg. Hvilket fokus som blir valgt knyttet til de ulike arbeidsoppgavene, er i stor grad opp til utvalget selv å definere.

Gjennom forvaltningsrevisjon er det Offentlige anskaffelser i Hustadvika kommune som har fått størst oppmerksomhet. En har også gjennomført felles forvaltningsrevisjon sammen med 3 andre eierkommuner i Romsdalshalvøya Interkommunale Renovasjonsselskap IKS. Sjå eget avsnitt om gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden. Kontrollutvalget har i tillegg hatt fokus på Statsforvalteren og andre tilsynsorgan sine tilsynsrapporter og kommunen si oppfølging av disse.

Kontrollutvalget sin saksbehandling er sammenfattet i en tiltaksplan som bygger på Plan for kontrollutvalget sin virksomhet. En kan se et visst mønster fra år til år knyttet til hvilke typer saker som kommer opp til de ulike tidene på året.

I tillegg til de lovpålagte saksområdene og saker som kontrollutvalget tar opp, hender det at utvalget får henvendelser fra innbyggerne, som vedrører områder som kan være innenfor kontrollutvalget sitt ansvarsområde. Slike henvendelser blir behandlet uavhengig om det er et forhold som blir undersøkt videre eller at kontrollutvalget finner at dette ikke er en sak som hører til utvalgets funksjon å se på.

Kontrollutvalget har gjennom valgperioden gått gjennom store deler av kommunen sin virksomhet og har behandlet 12 saker i 2019, 54 saker i 2020, 38 saker i 2021, 48 saker i 2022 og 30 saker pr. utgangen av september 2023 (siste møte for det sittende kontrollutvalget er 7.september).

3.3 Deltakelse i relevante fora

For å holde seg oppdatert om informasjon som er aktuell for utvalget sin oppgaveløsning, deltar medlemmene på konferanser og samlinger, når det blir vurdert som relevant og mulig. Av "faste" arrangement utvalget har vært representert på i perioden er:

- Nasjonal konferanse for kontrollutvalg i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF).
- Nasjonal konferanse i regi av Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT).

I forrige periode ble det arrangert årlige fellessamlinger for kontrollutvalgsmedlemmene i de 9 medlemskommunene som var knyttet til Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal. Formålet med samlingene var ulike tema som er aktuelle for kontrollutvalgsmedlemmer, for eksempel; Arbeid i kontrollutvalget, kommuneøkonomi og habilitet. Som følge av pandemi og fravær av fysiske samlinger, har det ikke blitt arrangert slike samlinger denne perioden, men det er en forutsetning at en kommer i gang igjen med dette i kommende periode.

Kontrollutvalget i Hustadvika er medlem i Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) og deltar, i den grad en er representert på konferansen, på årsmøtene til FKT som blir arrangert i forbindelse med Nasjonal konferanse i regi av FKT.

4. Regnskapsrevisjon

Etter kommuneloven § 23-2, skal kontrollutvalget påse at:

a) kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte.

Etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3, skal kontrollutvalget holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at:

a) kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte.

b) regnskapsrevisjonen blir utført i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjoner og avtaler med revisor.

c) regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3.

Etter kommuneloven § 24-2 om *Revisors ansvar og myndighet* skal revisor utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov.

Revisor skal planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk. Revisor skal rapportere om sitt arbeid og resultatene av sin revisjon til kontrollutvalget.

Etter § 24-8, skal regnskapsrevisor avgi en revisjonsberetning til kommunestyret senest 15. april. Det skal sendes kopi til kontrollutvalget, formannskapet og kommunedirektøren.

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere måter gjennom året. Det er etablert avtale og rutiner for flere orienteringer fra oppdragsansvarlig revisor til kontrollutvalget i løpet av året. Først på høsten blir plan for kommende revisjonsår presentert, videre blir det rapportert om status for revisjonsåret i det siste møtet i året eller på første møtet på nyåret. (interimsrapport)

Den endelige rapporten fra revisjonsåret blir gitt i forbindelse med avlegging av revisjonsberetning og revisjonsrapport, og knytter seg særskilt til arbeidet med revisjon av årsregnskapet. Kontrollutvalget gir sin uttalelse til Hustadvika kommune sitt årsregnskap. Etter Hustadvika kommune sitt økonomireglement, skal kontrollutvalget avgi uttalelse til store investeringsprosjekt før de blir lagt frem for behandling i formannskapet og kommunestyret. Kontrollutvalget har fått seg forelagt sluttrapporter for slike investeringsprosjekt i denne valgperioden. Det gjelder følgende prosjekt:

- Sak 3/22 - PROSJEKTREGNSKAP OG SLUTTRAPPORT EIDE SYKEHJEM, AVD. FURUTOPPEN
- Sak 29/22 - KONTROLLUTVALGETS UTTAELSE TIL PROSJEKTREGNSKAP OG SLUTTRAPPORT – JENDEM SKOLE

- Sak 35/22 - KONTROLLUTVALGETS UTTAELSE TIL PROSJEKTREGNSKAP OG SLUTTRAPPORT – BUD BARNEHAGE
- Sak 36/22 - KONTROLLUTVALGETS UTTAELSE TIL PROSJEKTREGNSKAP OG SLUTTRAPPORT – NYE OMSORGSBOLIGER MIKALMARKA
- Sak 4/23 - KONTROLLUTVALGETS UTTAELSE - SLUTTRAPPORT SYLTE SKOLE

Kontrollutvalget følger også med på den økonomiske utviklingen i Hustadvika kommune gjennom året, ved gjennomgang av økonomirapportene som blir lagt frem for formannskapet og kommunestyret.

Kontrollutvalgets uttalelse til årsberetningen og årsregnskapet

Etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3, skal kontrollutvalget uttale seg til kommunestyret om årsregnskapet og årsberetningen før formannskapet innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget har gitt sin uttalelse til kommunen sine årsberetninger og årsregnskap i valgperioden. Uttalelsen er ment å være med som grunnlag for kommunestyret sine avgjørelser når kommunestyret har vurdert om kommunen sitt regnskap skal godkjennes eller ikke.

Kontrollutvalget sine uttalelser i perioden kan oppsummeres slik:

2019: Kontrollutvalget har i møte 15.05.2020, sak PS 16/20 behandlet Eide kommunes årsregnskap og årsberetning for 2019. Eide kommunes driftsregnskap for 2019 viser kr 216 811 212 til fordeling til drift, og et regnskapsmessig merforbruk på kr 5 015 898. Netto driftsresultat er negativt med kr 13 689 480, som utgjør minus 4,3 % av driftsinntektene. Teknisk beregningsutvalg (TBU) har definert netto driftsresultat som det viktigste nøkkeltallet for kommunenes økonomi. Netto driftsresultat bør ifølge TBU minimum utgjøre minst 1,75 % av driftsinntektene. Kommunen skulle da hatt et positivt netto driftsresultat på kr 5 549 841. Dette er en differanse på kr 19 239 321. Kommunen har de siste 9 år hatt et netto driftsresultat langt under anbefalt nivå fra TBU og hatt negative netto driftsresultat i 6 av 9 år. Dette er en ugunstig situasjon der kommunen ikke lenger bygger egenkapital for å møte fremtidige utfordringer i drift eller investering.

Kommunen har heller ikke midler på disposisjonsfondet.

Eide kommunes brutto lånegjeld utgjør 31.12.19 kr 318 849 208. Pr. 31.12.18 kr 341 925 569. Korrigert for ubrukte lånemidler og utlån utgjør kommunens netto lånegjeld 31.12.2019 kr 290 387 355. Kommunen har en brutto lånegjeld på 99 % av driftsinntektene mot 112 % pr. 31.12.18. Landet for øvrig har en lånegjeld på 106 % av driftsinntektene i 2019.

Kontrollutvalget har i møte 27.04.2020, sak PS 17/20 behandlet Fræna kommunes årsregnskap og årsberetning for 2019. Fræna kommunes driftsregnskap for 2019 viser kr 624 940 000 til fordeling til drift, og et regnskapsmessig mer-/mindreforbruk på kr 0. Netto driftsresultat viser minus kr 25 673 000 mot kr 0 i 2018. Budsjettet 2019 var satt opp med et netto driftsresultat med minus kr 10 198 000. Netto driftsresultat i 2019 utgjør minus 2,7 % av driftsinntektene. Teknisk beregningsutvalg (TBU) har definert netto driftsresultat som det viktigste nøkkeltallet for kommunenes økonomi. Netto driftsresultat bør ifølge TBU minimum utgjøre 1,75 % av driftsinntektene. Med dette som bakgrunn burde netto driftsresultat utgjort kr 15 248 000, som er en negativ differanse på kr 40 921 000. Kommunen har de foregående år hatt et netto driftsresultat godt over anbefalt nivå for en sunn økonomiforvaltning, men allerede i 2018 skjedde det en negativ endring.

Fræna kommunes disposisjonsfond utgjør pr. 31.12.2019 kr 58 322 000 mot kr 65 733 000 pr. 31.12.2018. Disposisjonsfondet utgjør 6,7 % av driftsinntektene pr. 31.12.2019 mot 7,6 % av driftsinntektene pr. 31.12.2018. Dette er over det nivå på 5 % som ble forutsatt i økonomiplanen for 2017-2020 og det nivå som er lagt til grunn på 5 % i Hustadvika kommune. Anbefalingene i måltallene fra Fylkesmannen er at disposisjonsfondet minimum bør utgjøre 4 % av driftsinntektene.

Fræna kommunes brutto lånegjeld utgjør pr. 31.12.19 kr 889 471 000. Pr. 31.12.18 kr 766 408 000. Korrigert for ubrukte lånemidler og utlån utgjør kommunens netto lånegjeld pr. 31.12.2019 kr 810 400 000. Kommunen har en brutto lånegjeld på 102 % av driftsinntektene mot 90 % pr. 31.12.18. Landet for øvrig har en lånegjeld på 106 % av driftsinntektene i 2019.

2020: Kontrollutvalget har i møte 23.04.21 behandlet utvalget sin uttalelse til Hustadvika kommune sitt årsregnskap og årsberetning for 2020. Kommunens drifts- og investeringsregnskap er avsluttet uten mer- eller mindreforbruk.

Netto driftsresultat utgjør 3,5 mill. kr. Disposisjonsfondet utgjør 39 mill. kr. Netto lånegjeld utgjør 1 089,2 mill. kr.

Netto driftsresultat er hovedindikatoren for økonomisk balanse og bærekraft i kommunesektoren. Sentrale myndigheter anbefaler at indikatoren bør ligge på 1,75 % av driftsinntektene over tid. Måltallet for kommunen var i budsjettet for 2020 på 0,12 %. Netto driftsresultat for 2020 ble på 0,3 %. Kommunens netto driftsresultat i 2020 er bedre enn budsjettet, men langt lavere enn anbefalt nivå. Kommunens mål for netto driftsresultat i kommende økonomiplanperiode er også lavere enn anbefalt nivå. Dette bryter med prinsippet i kommuneloven § 14-1, 1.ledd om at kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

Netto lånegjeld består av kommunens langsiktige lånegjeld fratrukket lån til videre utlån(startlån) og ubrukte lånemidler. Sentrale myndigheter anbefaler en netto lånegjeld som ikke overstiger landsgjennomsnittet. I 2020 var landsgjennomsnittet på 94,5 % av driftsinntektene. Kommunen har i økonomiplanperioden 2021-2024 planlagt med at gjeldsgraden skal øke fra 97,5 % til 103,1 %. Kommunen har i 2020 en gjeldsgrad under landsgjennomsnittet og nivået sentrale myndigheter mener kommuner ikke bør overstige. Men kommunen planlegger i kommende økonomiplanperiode en markant økning av lånegjelda, og dette vil også utfordre rente- og avdragsutgiftene.

Disposisjonsfondet er et uttrykk for oppsparte midler fra tidligere års drift i form av avsetninger og mindreforbruk. Fondet skal være en buffer mot uforutsette hendelser og skal jevne ut driften over tid. Sentrale myndigheter anbefaler at fondet bør ligge på 5-10 % av driftsinntektene over tid. Måltallet for kommunen var i budsjettet for 2020 på 4,1 %. I økonomiplanperioden 2021-2024 er tallet fra 2,9 % til 5,3 % i 2024. Disposisjonsfondet var i 2020 på 3,3 %, og lavere enn måltallet på 4,1 %. Kommunens økonomiske bærekraft, uttrykt i disposisjonsfondet, er ikke tilfredsstillende målt mot sentralt anbefalte tall og egne måltall hverken i 2020 eller i økonomiplanperioden 2021-2024. Dette bryter med prinsippet i kommuneloven § 14-1, 1.ledd om at kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

2021: Kontrollutvalget har i møte 25.04.22 behandlet utvalget sin uttalelse til Hustadvika kommune sitt årsregnskap og årsberetning for 2021. Kommunens drifts- og investeringsregnskap er avsluttet uten merforbruk.

Netto driftsresultat utgjør 55,4 mill. kr. Disposisjonsfondet utgjør 100,4 mill. kr. Netto lånegjeld utgjør 1 226,2 mill. kr.

Netto driftsresultat er hovedindikatoren for økonomisk balanse og bærekraft i kommunesektoren. Sentrale myndigheter anbefaler at indikatoren bør ligge på 1,75 % av driftsinntektene over tid. Måltallet for kommunen var i budsjettet for 2021 - økonomiplan 2021 - 2024 på 1,75 %. Netto driftsresultat for 2021 ble på kr 55 433 000 eller 4,6 %. Kommunens netto driftsresultat i 2021 er bedre enn budsjettet, og langt høyere enn anbefalt nivå og kommunens eget måltall. Resultatet for 2021 er drøftet med kommunedirektør, og må sees på som et unntak. 2022 vil bli mer «normalt». Utfordringen er at driftsenhetene har et merforbruk i forhold til budsjettet på 23 mill. kr. og dette har økt utover i 2021 i forhold til prognosene.

Netto lånegjeld består av kommunens langsiktige lånegjeld fratrukket lån til videre utlån(startlån) og ubrukne lånemidler. Sentrale myndigheter anbefaler en netto lånegjeld som ikke overstiger landsgjennomsnittet. I 2021 var landsgjennomsnittet på 92,7 % av driftsinntektene. Kommunen har i budsjett 2021 og økonomiplanperioden 2021-2024 fastsatt en netto gjeldsgrad på 100 %. Kommunen har i 2021 en gjeldsgrad over landsgjennomsnittet, men under sitt måltall. Men kommunen planlegger i kommende økonomiplanperiode en markant økning av lånegjelda, og dette vil også utfordre rente- og avdragsutgiftene.

Disposisjonsfondet er et uttrykk for oppsparte midler fra tidligere års drift i form av avsetninger og mindreforbruk. Fondet skal være en buffer mot uforutsette hendelser og skal jevne ut driften over tid. Sentrale myndigheter anbefaler at fondet bør ligge på 5-10 % av driftsinntektene over tid. Måltallet for kommunen var i budsjettet for 2021 og økonomiplanen 2021-2024 på 5 %. Disposisjonsfondet var i 2021 på 8,1 %, og godt over måltallet til kommunen og innenfor anbefalingene fra sentralt hold. Kommunens økonomiske bærekraft, uttrykt i disposisjonsfondet, er tilfredsstillende målt mot sentralt anbefalte tall og eget måltall. Men 2021 var et overraskende bra år økonomisk som en ikke kan forvente gjentar seg i 2022. Med merforbruket i enhetene samt økte rente- og avdragsutgifter kommende år, er dagens buffer i disposisjonsfondet nødvendig å ha.

2022: Kontrollutvalget har i møte 03.05.23 behandlet utvalget sin uttalelse til Hustadvika kommune sitt årsregnskap og årsberetning for 2022.

Netto driftsresultat er hovedindikatoren for økonomisk balanse og bærekraft i kommunesektoren. Sentrale myndigheter anbefaler at indikatoren bør ligge på 1,75 % av driftsinntektene over tid. Måltallet for kommunen var i budsjett 2022 og økonomiplan 2022 - 2025 på 1,75 %. Revidert budsjett hadde et negativt netto driftsresultat på 3 mill. kr eller – 0,2 %. Netto driftsresultat for 2022 ble på kr 36 mil. kr eller 2,6 %. Kommunens netto driftsresultat i 2022 er bedre enn budsjettet, og høyere enn anbefalt nivå og kommunens eget måltall. Kommunedirektøren mener at resultatet i 2022 som for 2021 og 2020 er betydelig påvirket av pandemien og store endringer i ytre forhold. Det er derfor vanskelig å bruke 2022 som en god indikator på kommunens økonomi.

Netto lånegjeld består av kommunens langsiktige lånegjeld fratrukket lån til videre utlån(startlån) og ubrukne lånemidler. Sentrale myndigheter anbefaler en netto lånegjeld som ikke overstiger landsgjennomsnittet. I 2022 var landsgjennomsnittet på 86,5 % av driftsinntektene, mens Hustadvika kommunes tall ble 103,1 %. Kommunen har i budsjett 2022 og økonomiplanperioden 2022-2025 fastsatt at gjeldsgraden ikke skal overstige 100 % av brutto driftsinntekter justert for ubrukne lånemidler og gjeld på selvkost. Kommunen rapporterer at en denne gjeldsgraden i 2022 utgjør 89 % av driftsinntektene. Kommunen har i 2022 en gjeldsgrad over landsgjennomsnittet, men lavere enn sitt eget måltall. Men kommunen planlegger i kommende økonomiplanperiode en markant økning av lånegjelda, og dette vil også utfordre rente- og avdragsutgiftene.

Disposisjonsfondet er et uttrykk for oppsparte midler fra tidligere års drift i form av avsetninger og mindreforbruk. Fondet skal være en buffer mot uforutsette hendelser og skal jevne ut driften over tid. Sentrale myndigheter anbefaler at indikatoren bør ligge på 5-10 % av driftsinntektene over tid.

Måltallet for kommunen var i budsjettet for 2022 og økonomiplanen 2022-2025 på 5 %. Disposisjonsfondet var i 2022 på 9,8 %, etter at kommunen avsatte 33,1 mill. kr i 2022 og 61,4 mill. kr i 2021 til disposisjonsfondet. Samlet utgjør fondet 133,5 mill. kr pr. 31.12.2022. Kommunen har dermed et disposisjonsfond godt over måltallet til kommunen og innenfor anbefalingene fra sentralt hold.

Forenklet etterlevingskontroll med økonomiforvaltningen

Etter kommuneloven § 24-9, skal regnskapsrevisor se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal senest 30. juni gi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren om resultatet av kontrollen.

Dette var en ny oppgave for revisor og kontrollutvalg som kom inn i ny kommunelov med virkning fra 2020. Kontrollutvalget har hvert år i valgperioden fått framlagt revisor sin risikovurdering, valg av tema og rapport fra etterlevingskontrollen og i tråd med kommuneloven. En viser til kontrollutvalget sine årsrapporter for en konkretisering av valgt tema, funn og hva som er gjort med funnene.

Disse temaene og områdene har blitt valgt i denne valgperioden:

Regnskapsåret 2020: **Oppholdsbetaling sykehjem**. KU-møte 10.09.21.

Regnskapsåret 2021: **Kontraktoppfølging byggeprosjekt Haukås skole**. KU-møte 25.04.22.

Regnskapsåret 2022: **Etterkontroll lønningslister**. KU-møte 08.09.23.

5. Forvaltningsrevisjon

Etter kommuneloven § 23-2, 1.ledd bokstav c), skal kontrollutvalget påse at det blir utført forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskap kommunen har eierinteresser i. Etter § 23-3, er forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av kommunestyret selv. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

Etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4, skal kontrollutvalget rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatene av disse. Etter § 5, skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjoner i kommunen, og resultatet fra arbeidet skal rapporteres til kommunestyret.

Det er utarbeidet Plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2023 som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 18.09.2020, sak 34/20 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 15.10.2020 i sak 80/20.

Arbeidet med forvaltningsrevisjon har vært høyt prioritert i hele utvalgsperioden. Kontrollutvalget har gjort mange vurderinger og hatt drøftelser for å finne gode arbeidsmetoder både i prioritering av prosjekt, samarbeid med revisjonsselskapet og i forbindelse med behandling av avlagte rapporter.

Frekvensen for utarbeidelse av planer for forvaltningsrevisjon skal i henhold til kommuneloven være minimum en gang i hver valgperiode. Hustadvika kommune har hatt rutiner for utarbeidelse

av slike planer. Det har blitt tatt en gjennomgang av planen som er vedtatt når det blir gjort nye bestillinger.

Kontrollutvalget har hatt dialog med den politiske og administrative ledelsen underveis i prosessen med utforming av plan for forvaltningsrevisjon, og tatt med seg konstruktive innspill til planleggingen av forvaltningsrevisjonsarbeidet. Ved bestilling av det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt har utvalget lagt mye arbeid i å få innrettet bestillingen slik at en skal ha fokus på de forholdene utvalget mener er viktig. Samarbeidet og dialogen med revisor har vært viktig.

Forvaltningsrevisjonsrapporter blir systematisk lagt fram for kontrollutvalget etter hvert som de er ferdig. Rapportene er sendt videre til kommunestyret. Etter kommunestyret sin behandling og vedtak, er rapportene fulgt opp med tanke på å se til at vedtakene blir realisert og arbeidet videre med i administrasjonen.

5.1 Gjennomført forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har i valgperioden behandlet følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt:

Offentlige anskaffelser i Hustadvika kommune

Kontrollutvalget bestilte i møte 10.12.2021, sak 36/21 forvaltningsrevisjon av innkjøpsområdet. Prosjektet skulle ta utgangspunkt i de problemstillinger som fremkom i protokollen fra kontrollutvalgets behandling i møte 10.12.2021. Forvaltningsrevisjonsprosjektet ble bestilt gjennomført av Møre og Romsdal Revisjon SA.

Prosjektplanen ble behandlet i kontrollutvalgets møte 25.04.2022 sak 12/22, der det var forutsatt at forvaltningsrevisjonsrapporten kunne behandles i kontrollutvalgets møte 09.09.2022.

Møre og Romsdal Revisjon SA leverte rapporten 19.08.22. Dette var i tråd med prosjektplanen.

Rapporten ble behandlet i kontrollutvalget 09.09.2022 sak 25/22 der det ble fattet vedtak og innstilling til kommunestyret om følgende anbefalinger:

Hustadvika kommune bør følge opp at innkjøpsansvarlige nedtegner vesentlige forhold og viktige beslutninger i anskaffelsesprosess i anskaffelsesprotokoll.

Hustadvika kommune bør ha en rutine på jevnlig å undersøke om rammeavtaler benyttes i henhold til kommunens innkjøpsreglement.

Hustadvika kommune bør vurdere om antall ansatte som har innkjøpsmyndighet er hensiktsmessig.

Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for at anbefalingene følges opp og påse at arbeidet gjennomføres.

Kommunestyret fattet i møte 27.10.22 sak 72/2022 enstemmig vedtak i tråd med kontrollutvalgets innstilling.

Kontrollutvalgssekretariatet sendte 02.11.2022 brev til kommunedirektør der en ba om en skriftlig plan for oppfølging av anbefalingene til møtet 09.09.2022 i kontrollutvalget. Kommunedirektøren svarte i brev av 30.11.22. I svaret fra kommunedirektøren blir hver av de 3 anbefalingene i vedtaket besvart. Arbeidet skal gjennomføres i 2023. På bakgrunn av svaret og redegjørelse i kontrollutvalgets møte 09.12.2022 av økonomisjef, fattet kontrollutvalget vedtak om å ta saken inn på oppfølgingslisten for videre oppfølging.

Forvaltningsrevisjon i Romsdalshalvøya Interkommunale Renovasjonsselskap IKS (RIR)

Kontrollutvalget vedtok i møte 03.06.2022 sak 19/22 å bestille en forvaltningsrevisjon i RIR IKS fra Møre og Romsdal Revisjon SA. Prosjektet ble gjennomført som et felles prosjekt av kontrollutvalgene i Aukra, Gjemnes, Hustadvika og Molde da disse kommunene også er medeiere i selskapet.

Prosjektplanen ble behandlet i kontrollutvalget sitt møte 09.09.22 sak 27/22. Rapport fra prosjektet ble levert 19.12.2022. Kontrollutvalget behandlet rapporten i møte 27.01.2023 og innstilte i saka til kommunestyret sitt møte 16.02.2023. Kommunestyret fattet enstemmig vedtak i tråd med kontrollutvalgets innstilling.

Det var i alt 10 anbefalinger til forbedringer som RIR IKS skulle følge opp. RIR IKS svarte 27.04.23. Dette ble behandlet som sak i kontrollutvalget sitt møte 09.06.23. Kontrollutvalget tok til orientering RIR IKS sin plan for på kort sikt å følge opp anbefalingene i Kommunestyrets vedtak i sak 14/23. Kontrollutvalget anmoder RIR IKS om å etablere rutiner som ivaretar en kontinuerlig oppfølging av anbefalingene. Kontrollutvalget ønsker en statusrapport for oppfølging av anbefalingene innen 30.04.2024.

5.2 Granskinger eller undersøkelser

Kontrollutvalget kan på eget initiativ eller etter oppfordring fra kommunestyret, gjennomføre granskinger eller undersøkelser.

Kontrollutvalget hadde i møte 02.10.2020 følgende sak som refererte seg spesielle undersøkelser:
FORSKRIFT OM ARBEIDSGODTGJØRING, GODTGJØRING VED FRIKJØP, ETTERGODTGJØRING TIL ORDFØRER OG VARAORDFØRER, PENSJONSORDNING, SYKEPENSJONER FOR FOLKEVALGTE I HUSTADVIKA KOMMUNE

Kontrollutvalget hadde følgende undersøkelser i 2021:

- Saksbehandlingsrutiner og journalføring av post til kontrollutvalget.
- Varslinger. Hvordan blir varslingsreglementet i Hustadvika kommune presentert?
- Hvordan fungerer utvalgsmodellen i Hustadvika kommune. Etter delegasjonsreglementet skal utvalgene i tillegg til utredninger ha oppfølging på drift av enheten som tilhører det aktuelle området.
- Gebyr fra Sjøfartsdirektoratet.
- Innkjøpsområdet.

Kontrollutvalget hatt følgende undersøkelser på sakskartet i 2022:

- Spesialundervisning ved Eide barneskole

6 Eierskapskontroll

Etter kommuneloven § 23-2, 1.ledd bokstav d), skal kontrollutvalget påse at det blir ført kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskap mv. (eierskapskontroll). Etter § 23-4, er eierskapskontroll å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for kva for eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baserast på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret selv. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen. Etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4, skal kontrollutvalget rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatene av disse. Etter § 5, skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.

Etter kommuneloven § 26-1, skal kommuner minst en gang i valgperioden utarbeide eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv.

Etter kommuneloven § 23-6, 4.ledd, skal kontrollutvalget varsles om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organ og har rett til å være til stede i disse møtene.

Gjennomføring av eierskapskontroll forutsetter at kommunen har utarbeidet eierskapsmelding som gir retningslinjer for forvaltning av kommunens interesser i selskap samt eierstrategier for hvert enkelt selskap. I ny kommunelov § 26-1 er det kommet krav om at kommuner minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv.

Hustadvika kommunestyre vedtok eierskapsmelding i møte 23.09.2021, sak 53/21.

Det er utarbeidet Plan for eierskapskontroll 2020 – 2023 som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 18.09.2020, sak 35/20 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 15.10.2020 i K sak 79/20.

Kontrollutvalget vedtok i møte 03.06.2022 sak 20/22 å bestille en eierskapskontroll i RIR IKS fra Møre og Romsdal Revisjon SA. Bakgrunnen for dette er at det er en fordel at en også bestiller eierskapskontroll i et selskap hvis det også er bestilt en forvaltningsrevisjon i samme selskap. RIR IKS står også i planen for eierskapskontroll.

Prosjektplanen ble behandlet i kontrollutvalget sitt møte 09.09.22 sak 28/22. Rapport fra eierskapskontrollen ble levert 19.12.2022. Kontrollutvalget behandlet rapporten i møte 27.01.2023 og innstilte i saka til kommunestyret sitt møte 16.02.2023. Kommunestyret fattet enstemmig vedtak i tråd med Kontrollutvalget sin innstilling.

Kontrollutvalget behandlet plan for oppfølging av anbefalingene i møte 03.05.23. Kontrollutvalget satte saken inn på oppfølgingslisten der en vil se hvordan kommunen følger opp hver anbefaling.

7. Påse-ansvar overfor revisjonen

Etter kommuneloven § 23-2, skal kontrollutvalget påse at

a) kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte.

Etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3, skal kontrollutvalget holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

a) kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte.

b) regnskapsrevisjonen blir utført i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjoner og avtaler med revisor.

c) regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3.

Med bakgrunn i å være folkevalgte lekfolk, uten noen revisjonsfaglig bakgrunn, kan det oppleves som utfordrende å ha ansvar for at kommunen har en god revisjonsordning. Når det gjelder regnskapsrevisjon så gir kontrollutvalgsforskrifta mer innhold til hva som ligger i begrepet «forsvarlig revisjonsordning»:

«Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak. Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter [kommuneloven § 24-7](#) til [§ 24-9](#) blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.»

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon, kapittel 3

For forvaltningsrevisjon og eierskapstroll sier ikke kontrollutvalgsforskrifta noe bestemt om hva slags kvalitetskrav som skal legges til grunn for arbeidet. Forskrift om revisjon peker likevel på revisors krav til uavhengighet og dokumentasjon av arbeidet.

Vurderingen av regnskapsrevisor og påse-rollen blir gjort i sammenheng med, og som del av arbeidet med vurderingen og uttalelsen fra kontrollutvalget til årsregnskapet og årsberetningen fra kommunen hvert år.

Når det gjelder påse-rollen overfor Forvaltningsrevisor, så blir dette utøvd når en får prosjektplan og rapport fra et forvaltningsrevisjonsprosjekt til behandling.

8. Erfaringer fra arbeidet i denne valgperioden

8.1 Forholdet til politisk ledelse

Kontrollutvalget utfører kontrollfunksjonen på vegne kommunestyret, som har det overordnede ansvaret for egenkontrollen i kommunen i samsvar med kommuneloven.

Utvalget har gjennom hele perioden vært opptatt av å ha god dialog med den politiske ledelsen og ha oppdatert kjennskap til hva som til enhver tid er kommunestyret sine behov. Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Ordfører og varaordfører har vært tilstede i til sammen to av kontrollutvalgets møter.

Saker fra kontrollutvalget blir løpende lagt frem for kommunestyret, enten det er rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjoner, årsmeldinger eller planer for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.

8.2 Forholdet til administrativ ledelse

Kontrollutvalget opplever å ha gode relasjoner til administrativ ledelse og stor nytte av positiv dialog om generelle forhold i kommunen og i forbindelse med konkrete prosjekt og oppgaver. Administrasjonen gir informasjon og deltar i møter når kontrollutvalget ber om det og gir uttrykk for å ha forståelse for kontrollutvalget sin rolle og arbeid. Imidlertid har kontrollutvalget i det siste opplevd problemer med å få skriftlige svar i tide fra Kommunedirektør på spørsmål slik at sakene kan forberedes til møtene. I tillegg har kommunedirektøren vært forhindret i å være til stede i møtene den senere tid. Dette har medført at fremdriften i sakene har blitt forsinket

Utvalget har lagt vekt på å lytte til signal fra administrasjonen blant annet ved å ha samtaler og orienteringer i møtene for på den måten å holde seg ajour med den omfattende virksomheten i kommunen. På den måten har det framkommet viktig kunnskap fra de som kjenner organisasjonen best, og en har hatt anledning til å avstemme oppfatninger rundt utfordringer og risiko i organisasjonen. Denne informasjonen har vært nyttig i kontrollutvalget sin utvelgning av prosjekt, når en har lagt vekt på å gjøre prioriteringer ut fra mest mulig tilgjengelig informasjon.

Når det gjelder kommunikasjonen i samband med de enkelte prosjekt eller selve revisjonsarbeidet

ellers, er det revisorene sitt ansvarsområde og ikke noe kontrollutvalget involverer seg i. Kontrollutvalget har ansvar for oppfølgingen av kommunestyret sine vedtak i kontroll saker. I de tilfellene der vedtakene setter krav til administrasjonen sin oppfølging, blir i stor grad frister for oppfølging og rapportering overholdt. Administrasjonen synes å ha lojalitet til vedtakene, selv om kontrollutvalget som nevnt ovenfor i det siste har opplevd problemer med å få skriftlige svar på spørsmål i tide slik at sakene kan forberedes til møtene. Vedtaksoppfølgingen er i hovedsak god, og administrasjonen sin etterlevelse av kontroll sakene er i stor grad tilfredsstillende.

8.3 Valg av revisjonsordning. Valg av revisor

Kommuneloven § 24-1. Valg av revisor. Kommunestyret avgjør selv om kommunen skal ansette egne revisorer, delta i et interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor. Kommunestyret velger selv revisor. Vedtak blir truffet etter innstilling fra kontrollutvalget.

Sommeren 2018 tok KomRev3 IKS på Sunnmøre kontakt med Møre og Romsdal Revisjon IKS for å diskutere om det var mulig å få til en sammenslåing av selskapene. Møre og Romsdal Revisjon IKS var på det tidspunktet Eide kommune og Fræna kommune sin revisor.

Ved årsskiftet 2018/2019 vedtok representantskapene i de to selskapene å slutte seg til konklusjoner og innstilling om å etablere et samvirkeforetak; Møre og Romsdal SA. Det ble sendt en innstilling til eierkommunene/fellesnemndene om å stifte selskapet. Når en kommune har gjort valg av revisjonsordning, så blir det vanligvis ikke gjort en ny vurdering av dette uten at det blir tatt initiativ til det. Selv om det ikke ble tatt noe initiativ til å vurdere en annen revisjonsordning, så vurderte sekretariatet at det var naturlig at kontrollutvalget og kommunestyret fikk en beskrivelse av de ulike alternativene som var å velge i. Det var et naturlig krysningspunkt å gjøre en slik vurdering, når det var tatt et initiativ til å etablere et nytt revisjonsselskap.

Kontrollutvalget i Eide behandlet i møte 23.05.2019, sak 16/19 og kontrollutvalget i Fræna behandlet i møte 21.05.2019, sak 18/19 valg av revisjonsordning og valg av revisor for Hustadvika kommune fra 01.01.2020. Innstillingen fra kontrollutvalgene var at:

1. Kommunestyret godkjenner at Hustadvika kommune fortsetter med revisjon i egen regi.
2. Kommunestyret velger Møre og Romsdal Revisjon SA som revisor for Hustadvika kommune, forutsatt at selskapet blir stiftet.
3. Kontrollutvalget inngår og godkjenner oppdragsavtaler med Møre og Romsdal Revisjon SA.

Eide kommunestyre fattet i møte 12.09.2019, sak 20/19 og Fræna kommunestyre fattet i møte 19.06.2019, sak 23/2019 vedtak i tråd med innstillingen fra kontrollutvalget.

I vedtaket fikk kontrollutvalget mandat til å inngå oppdragsavtale med Møre og Romsdal Revisjon SA (MRR). Kontrollutvalget godkjente oppdragsavtalen med MRR i møte 11.12.2020, sak 49/20.

I avtalen blir det m.a. forutsatt at revisjonen legger til rette for at kontrollutvalget kan oppfylle sitt påse-ansvar overfor revisjonen. I dette ligger det at revisjonen skal rapportere til kontrollutvalget fra sitt arbeid og ha et kvalitetssystem i samsvar med lov og revisjonsstandarder.

9. Oppsummering

Med bakgrunn i mandat og det arbeidet som kontrollutvalget har gjort for Hustadvika kommune i valgperioden 2019-2023, er utvalget sine medlemmer av den oppfatning at kontrollutvalget har en viktig rolle i en lærende organisasjon i stadig utvikling.

Kontrollutvalget har i valgperioden hatt viktige og spennende oppgaver der en har belyst mange

av kommunen sine tjenesteområder. Utvalget opplever stort sett at det er god forståelse for kontrollorganet sin rolle og funksjon i kommunen, noe som er avgjørende for at utvalget skal kunne gjøre en god jobb. Kontrollutvalget har i valgperioden fått laget nødvendige plandokument og har i stor grad effektivisert det som planene sa en skulle gjennomføre.

Målet om å være uavhengig i sitt arbeid mener kontrollutvalget at de har ivaretatt. I utvalget sine møter er det kontrollperspektivet som styrer diskusjon og vedtak, mens partipolitiske hensyn blir lagt til side. Sakene som er behandlet i utvalget bærer ikke preg av å være politiske omkamper eller å ha partipolitiske agendaer. Utvalget har vært bevisst på problemstillinger knyttet til sin selvstendighet og satt dette høyt i sitt arbeid.

Avslutningsvis vil kontrollutvalget takke kommunestyret og administrasjonen i Hustadvika kommune for et godt samarbeid i valgperioden, som har bidratt til konstruktivt samarbeid og gode resultat.

Kontrollutvalget vil med dette ønske det påtroppende kontrollutvalget lykke til i den neste valgperioden der nye interessante og krevende oppgaver venter.

Hustadvika, 7.september 2023

Kontrollutvalget i Hustadvika kommune

Sigrid Karin Gjendem Fjørtoft
Leder

Jarle Ugelstad Klavenes
Nestleder

Karen Bolli Halås
Medlem

Jon Ivar Bøe
Medlem

Arnfinn Magne Ugelstad
Medlem